

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 1 lipca 1966 r.

Nr 30

TRESC:
Poz.:

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

V 157 — nr 126 z dnia 13 maja 1966 r. w sprawie dalszego rozwoju typizacji w budownictwie 285

OBWIESZCZENIA:

✓ 158 — Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 1966 r. o wytycznych wymiaru sprawiedliwości i praktyki sądowej w sprawie przestępstw o charakterze chuligańskim	295
159 — Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z dnia 16 czerwca 1966 r. w sprawie ogłoszenia ustanowionych norm branżowych	298
160 — Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z dnia 16 czerwca 1966 r. w sprawie ogłoszenia ustanowionych Polskich Norm	310
161 — Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 1 lipca 1966 r. w sprawie kursów dewiz i pieniędzy zagranicznych	315

157

UCHWAŁA Nr 126 RADY MINISTRÓW

z dnia 13 maja 1966 r.

w sprawie dalszego rozwoju typizacji w budownictwie.

W celu zwiększenia stopnia uprzemysłowienia, wprowadzenia postępu technicznego oraz podniesienia efektywności ekonomicznej w budownictwie przez dalszy rozwój typizacji, Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się powszechny obowiązek kontynuowania i rozwijania działalności typizacyjnej w programowaniu inwestycji, projektowaniu, produkcji materiałów, elementów i wyrobów budowlanych oraz organizacji i realizacji budowy.

§ 2. Jednostki realizujące działalność typizacyjną, o której mowa w § 1, powinny:

- 1) powszechnie stosować zasady koordynacji wymiarowej: wielkości modularne, ustalone normami państwowymi,
- 2) prowadzić prace typizacyjne w zakresie:
 - a) programów użytkowych,
 - b) podstawowych parametrów technicznych,
 - c) układów i elementów funkcji,
 - d) elementów budowlanych, konstrukcyjnych, instalacyjnych i wyposażenia,
 - e) systemów konstrukcyjno-montażowych,
 - f) segmentów budynków, budynków i innych budowli przeznaczonych do wielokrotnej realizacji,
 - g) obiektów inżynierskich,
- 3) skoncentrować prace typizacyjne na:
 - a) unifikacji parametrów technicznych i użytkowych dla różnych rodzajów budownictwa,
 - b) unifikacji elementów budowlanych w celu doprowadzenia do racjonalnego ograniczenia ilości typów i asortymentów, przeznaczonych do produkcji przemysłowej i umożliwiających zwiększenie produkcji,
 - c) uzasadnionym technicznie i ekonomicznie ujednoczeniu programów użytkowych,
 - d) uniwersalizacji rozwiązań projektowych,
- 4) zakres i formy typizacji określać na podstawie szczegółowej analizy techniczno-ekonomicznej,

- 5) programowanie i planowanie prac typizacyjnych opierać na zamierzeniach inwestycyjnych, wynikających z analizy perspektywicznych planów rozwoju gospodarki narodowej oraz w nawiązaniu do planów rozwoju techniki,
- 6) przygotowywać asortyment opracowań i projektów dla typowych elementów i ich zestawów, segmentów budynków, budynków i innych budowli przez:
 - a) dokonanie wyboru spośród istniejących opracowań projektów, odpowiadających potrzebom inwestycyjnym danego regionu lub resortu,
 - b) doskonalenie i aktualizowanie istniejących opracowań i projektów typowych,
 - c) sporządzanie nowych projektów,
- 7) stosować typowe oraz znormalizowane elementy i wyroby budowlane w projektowanych segmentach budynków, budynkach i budowlach,
- 8) wprowadzać do powszechnego stosowania stypizowane nowe elementy, wyroby i rozwiązania materiałowe oraz systemy konstrukcyjno-materiałowe po uprzednim sprawdzeniu w ramach budownictwa doświadczalnego i prototypowego,
- 9) wydawać na zasadach określonych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych karty katalogowe, opracowane przez:
 - a) biura projektów — dla każdego sporządzanego projektu typowego,
 - b) przedsiębiorstwa produkujące typowe elementy i wyroby budowlane — dla tych elementów i wyrobów.

§ 3. 1. W programowaniu, projektowaniu i realizacji inwestycji wprowadza się obowiązek stosowania projektów typowych elementów, segmentów budynków, budynków i innych budowli oraz projektów z ustalonych zestawów wojewódzkich i zestawów resortowych. Kontrolę nad przestrzeganiem tego obowiązku powinny wykonywać właściwe organy państwowego nadzoru budowlanego w ramach swych uprawnień.

2. Warunki odstępstw od obowiązku stosowania opracowań i projektów typowych ustala Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 4. 1. Projekty typowe tracą ważność z chwilą wycofania kart katalogowych dla tych projektów z Katalogu budownictwa.

2. Szczegółowe przepisy w sprawie wycofywania kart katalogowych z Katalogu budownictwa oraz zasady wprowadzania zmian w projektach typowych określa Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 5. Wytyczne działania w zakresie typizacji w budownictwie ogólnym typu miejskiego i wiejskiego na lata 1966—1970 ustalone są w załączniku do uchwały.

§ 6. 1. Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych wyda w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami w terminie do dnia 30 września 1966 r. wytyczne działania w zakresie typizacji w budownictwie przemysłowym na lata 1966—1970.

2. Wytyczne działania w zakresie typizacji w innych działach budownictwa, aniżeli wymienione w ust. 1 i § 5, wydają w porozumieniu z Ministrem Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w terminie do dnia 30 września 1966 r. ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) właściwi dla tych działów budownictwa, stosownie do przepisów w sprawie budownictwa specjalnego.

§ 7. 1. Upoważnia się Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych do:

- 1) koordynowania całokształtu działalności typizacyjnej w budownictwie,
- 2) ustalania wytycznych kierunkowych w zakresie typizacji w budownictwie powszechnym na kolejne okresy narodowych planów gospodarczych,
- 3) dokonywania w miarę potrzeby zmian i uzupełnień wytycznych, wprowadzonych niniejszą uchwałą, a wynikających z aktualnych potrzeb gospodarczych,
- 4) ustalania szczegółowych zasad planowania, przygotowania i realizacji budownictwa prototypowego oraz do powołania i prowadzenia Międzyresortowego Kolegium do Spraw Budownictwa Prototypowego, rozpatrującego i oceniającego wnioski o realizację budownictwa prototypowego,
- 5) ustalania zasad organizacyjnych bezpośredniego współdziałania resortów w koordynacji i kontroli działalności typizacyjnej,
- 6) ustalania zasad organizacji prac projektowych dla potrzeb typizacji w budownictwie,
- 7) zatwierdzania wieloletnich programów prac i okresowych planów prac w dziedzinie typizacji w budownictwie.

2. Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych działa w zakresie określonym w ust. 1 w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami (kierownikami urzędów centralnych).

§ 8. 1. Prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) przekazywać będą właściwym ministrom (kierownikom urzędów centralnych) wnioski dotyczące tematyki potrzebnych opracowań typowych, niezbędnych do realizacji zamierzeń inwestycyjnych na ich terenie.

2. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych), prowadzący lub nadzorujący działalność inwestycyjną:

- 1) ustala dla swego zakresu działania program szczególnych zadań w dziedzinie typizacji w budownictwie na lata 1966—1970 w terminie:
 - a) do dnia 31 sierpnia 1966 r. — dla budownictwa ogólnego typu miejskiego i wiejskiego,
 - b) do dnia 31 grudnia 1966 r. — dla innych działów budownictwa,
- 2) ustalać będą dla swego zakresu działania programy prac typizacyjnych na okresy następnych wieloletnich narodowych planów gospodarczych w terminie wyprzedzającym o pół roku okres objęty planem,
- 3) opracowywać będą 2-letnie plany prac typizacyjnych (okresowe), stanowiące etapową realizację wieloletnich programów prac typizacyjnych w terminie wyprzedzającym o 3 miesiące początek okresu objętego planem; plany te mogą ulegać aktualizacji na przełomie lat obowiązywania.

3. W opracowywanych wieloletnich programach i dwuletnich planach prac w dziedzinie typizacji w budownictwie, wymienionych w ust. 2 pkt 1—3, należy uwzględnić:

- 1) wytyczne, o których mowa w § 5, § 6 i § 7 ust. 1 pkt 2,
- 2) plany rozwoju nowej techniki,
- 3) plany inwestycyjne,
- 4) wnioski prezydiów rad narodowych, o których mowa w ust. 1.

§ 9. Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz zainteresowani ministrowie przeprowadzą w terminie do dnia 31 grudnia 1966 r. niezbędną aktualizację obowiązujących przepisów w dziedzinie typizacji w budownictwie.

§ 10. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych) oraz prezydiom wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 11. 1. Tracą moc:

- 1) uchwała nr 35 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1960 r. w sprawie organizacji prac typizacyjnych,
- 2) w zakresie budownictwa ogólnego typu miejskiego i wiejskiego:
 - a) uchwała nr 285 Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1959 r. w sprawie przyjęcia tez dotyczących typizacji w budownictwie (Monitor Polski Nr 70, poz. 365),
 - b) uchwała nr 507 Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1959 r. w sprawie uzupełnienia tez dotyczących typizacji w budownictwie (Monitor Polski z 1960 r. Nr 23, poz. 109) — w części dotyczącej budownictwa powszechnego, z wyjątkiem budownictwa przemysłowego.

2. Uchwały Rady Ministrów wymienione w ust. 1 pkt 2 tracą moc w odniesieniu do działów budownictwa wymienionych w § 6 z dniem wejścia w życie wytycznych, o których mowa w tym paragrafie.

§ 12. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do uchwały nr 126 Rady Ministrów z dnia 13 maja 1966 r. (poz. 157).

WYTYCZNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE TYPIZACJI BUDOWNICTWA OGÓLNEGO TYPU MIEJSKIEGO I WIEJSKIEGO NA LATA 1966—1970

I. Podstawowe kierunki działania w zakresie budownictwa ogólnego typu miejskiego i wiejskiego.

1. Unifikacja parametrów.

1.1. Głównym zadaniem budownictwa ogólnego miejskiego i wiejskiego w zakresie typizacji w latach 1966—1970 jest rozwijanie w szerokim zakresie prac nad unifikacją elementów konstrukcyjnych, niekonstrukcyjnych i wyposażenia oraz uniwersalizacją rozwiązań przestrzennych w celu wykorzystania ich do różnorodnych programów użytkowych i funkcji technologicznych. Unifikacja powinna objąć całość problematyki ogólnego budownictwa miejskiego i wiejskiego w celu ograniczenia w racjonalnym stopniu ilości elementów dla tego budownictwa przy założeniu wykorzystania również elementów stosowanych w budownictwie przemysłowym.

1.2. Należy przeprowadzić unifikację parametrów technicznych i użytkowych przez racjonalne ujednoczenie i skomasowanie parametrów, występujących w różnych grupach budownictwa, a posiadających zbliżone lub jednorodne cechy użytkowe oraz graniczne wielkości wymiarowe.

1.3. Przy zachowaniu optymalnych warunków użytkowych w poszczególnych grupach budownictwa należy prowadzić prace zmierzające do racjonalnego ograniczenia ilości stosowanych obecnie rozstawów osiowych ścian nośnych dla różnych układów konstrukcyjno-montażowych, określonych w pkt 10.1 i 14.1 niniejszych wytycznych.

1.4. W celu zmniejszenia nadmiernej ilości elementów budowlanych (konstrukcyjnych i niekonstrukcyjnych), wynikającej ze zróżnicowania wysokości kondygnacji, należy doprowadzić do ujednoczenia tych wysokości w budynkach o zbliżonym charakterze użytkowania dla różnych grup budownictwa.

2. Normatywy techniczne projektowania i wzorcowe układy funkcjonalne.

2.1. Podstawę opracowania projektów typowych budynków lub segmentów budynków stanowią normatywy techniczne projektowania, a w ich braku — przepisy zastępujące te normatywy lub wzorcowe rozwiązania elementów i układów funkcjonalnych.

2.2. Należy opracować brakujące normatywy techniczne projektowania dla obiektów realizowanych w szerokim zakresie.

2.3. Należy prowadzić prace studialne i projektowe w zakresie elementów i układów funkcjonalnych, zapewniających optymalne wartości użytkowe, jako podstawy do:

- unifikacji parametrów technicznych i ujednoczenia programów,
- wzorcowych rozwiązań dla obiektów przewidzianych do realizacji w różnych warunkach lub takich, których typizacja w całości jest ekonomicznie nieuzasadniona,
- uzyskania optymalnych rozwiązań projektowych dla różnych systemów konstrukcyjnych i metod realizacji,
- prac nad uzyskaniem rozwiązań w zakresie zblokowanych, zespolonych oraz wielofunkcyjnych budynków o różnym przeznaczeniu,
- bieżącego uaktualnienia normatywów technicznych projektowania przy uwzględnieniu rozwoju nowych

kierunków technologicznych i postępu technicznego w budownictwie oraz wykorzystaniu opracowań analityczno-porównawczych, badań ekonomicznych itp.

3. Prace studialne.

3. Dla dalszego doskonalenia opracowań typowych oraz uzyskania nowych rozwiązań powinny być szeroko prowadzone prace studialne w zakresie:

- podstawowych kierunków i problemów kompleksowej typizacji budownictwa ogólnego miejskiego i wiejskiego, obejmujących zagadnienia użytkowe, materiałowo-konstrukcyjne, instalacyjne i realizacyjne,
- wybranych zagadnień wycinkowych z zakresu typizacji budownictwa ogólnego miejskiego i wiejskiego, istotnych dla aktualnych potrzeb tego budownictwa,
- analiz ekonomicznych dotyczących kosztów różnych rozwiązań funkcjonalnych i konstrukcyjno-materiałowych, a także wskaźników techniczno-ekonomicznych, kosztów eksploatacji i efektywności inwestycji.

4. Prace doświadczalne i budownictwo prototypowe.

4.1. Postępujący rozwój techniki, jak i wyniki prowadzonych prac studialnych wymagają sprawdzenia w konkretnych rozwiązaniach projektowych, realizowanych jako budownictwo doświadczalne lub prototypowe. Sprawdzeniu podlegać powinien całokształt projektowanego rozwiązania, tj. zarówno jego walory techniczne, przydatność użytkowa, jak też ekonomika rozwiązania.

- 4.2. Prace doświadczalne powinny być prowadzone nad:
 - wartością i prawidłowością rozwiązań technicznych elementów budowlanych i możliwością ich masowej produkcji,
 - stosowaniem nowych materiałów oraz ich przydatnością dla potrzeb budownictwa,
 - sprawdzeniem wartości technicznej i użytkowej elementów wyposażenia i urządzeń.

4.3. Budownictwo prototypowe należy realizować w celu ustalenia:

- sprawności i możliwości montażu sprawdzonych w badaniach doświadczalnych elementów i materiałów oraz wniosków dla organizacji prac budowlano-montażowych i potrzebnego sprzętu,
- kształtowania się rzeczywistych kosztów budowy i okresu czasu koniecznego do kompletnej realizacji obiektu,
- wartości użytkowej obiektów w zakresie ich przydatności do określonej funkcji i programu użytkowego, a jeżeli chodzi o wybrane obiekty budownictwa wiejskiego — w zakresie osiągnięcia planowanych efektów produkcyjnych oraz ich pracochłonności i kosztów eksploatacji.

5. Typizacja elementów.

5.1. Podstawowym kierunkiem działalności typizacyjnej w latach 1966—1970 jest dalsza typizacja elementów oparta na:

- unifikacji parametrów technicznych,
- typizacji systemów konstrukcyjno-montażowych,
- analizie warunków produkcji,
- analizie ekonomicznej procesu realizacyjnego.

5.2. Należy kontynuować i rozszerzyć prace nad unifikacją elementów budowlanych dla poszczególnych rodzajów budynków oraz grup i działów budownictwa.

5.3. Na podstawie obowiązujących kart katalogowych elementów typowych należy przeprowadzić akcję uporządkowania i ujednolicenia lub wymiany elementów, wchodzących w skład zestawów wojewódzkich lub resortowych przy uwzględnieniu potrzeb i warunków danego terenu lub resortu, oraz eliminowania nadmiernej ilości typów i rozmiarów elementów. Przy ustalaniu wszelkich zestawów projektów należy dobrać takie projekty, które zawierają elementy typowe, dostosowane do potrzeb i warunków miejscowych.

5.4. W celu powszechnego stosowania elementów typowych i wprowadzenia niezbędnej stabilizacji rozwiązań projektowych należy zapewnić produkcję każdego elementu typowego w okresach z góry ustalonych; w związku z tym należy w kartach katalogowych typowych elementów określać termin uruchomienia ich produkcji, cenę oraz termin, do którego ta produkcja została zapewniona.

5.5. Należy prowadzić prace typizacyjne dla przygotowania elementów budowlanych przy wykorzystaniu postępów osiągnięć techniki oraz zapewnić ich produkcję po przeprowadzeniu koniecznych prac doświadczalnych. Prace te należy prowadzić w szczególności dla przygotowania:

- elementów z zastosowaniem lekkich kruszyw,
- prefabrykatów ceramicznych i ceramiczno-betonowych,
- elementów konstrukcyjnych z zastosowaniem stali wysokogatunkowych oraz cementów wysokich marek,
- elementów z zastosowaniem cienkościennych profili stalowych,
- elementów z drewna klejonego,
- elementów wyposażenia i wykończenia z materiałów drewnopochodnych i z tworzyw sztucznych.

5.6. W odniesieniu do zadań z zakresu elementów budowlanych powszechnego stosowania należy szczególny nacisk położyć na to, aby prefabrykacja tych elementów zapewniała maksymalne możliwości tzw. suchego montażu na budowie oraz eliminowania lub sprowadzenia do minimum nakładu tradycyjnych robót wykończeniowych.

5.7. Produkcja elementów budowlanych powszechnego stosowania powinna być prowadzona metodą przemysłową przy ścisłym przestrzeganiu dopuszczalnych tolerancji wymiarowych.

5.8. Prace typizacyjne należy prowadzić dla przygotowania typowych elementów instalacyjnych, a zwłaszcza:

- węzłów i kabin sanitarnych,
- elementów oraz systemów urządzeń instalacji ogrzewczych i wentylacyjnych,
- elementów instalacji elektrycznych.

6. Typizacja konstrukcji i systemów montażowych.

6.1. W poszczególnych grupach budownictwa należy prowadzić prace nad wyborem najwłaściwszych systemów konstrukcyjno-montażowych, dostosowanych do charakteru danej grupy budownictwa i przewidywanych warunków realizacji. W pracach tych należy dążyć do uniwersalizacji tych systemów, tak by mogły one stanowić podstawę realizacji zadań inwestycyjnych z różnych grup budownictwa.

6.2. W ramach uprzemysłowionych metod realizacji, spośród rozpowszechnionych systemów konstrukcyjno-montażowych należy na lata 1966—1970 dokonać wyboru i stopizować poszczególne systemy, dające możliwość uzyskania optymalnych warunków użytkowych, technicznych i realizacyjnych oraz zapewniające uzyskanie właściwych efektów ekonomicznych. Przy wyborze i typizacji systemów konstrukcyjno-montażowych należy równocześnie określić jednoznacznie warunki:

— produkcji elementów,

- montażu elementów,
- oprzyrządowania i sprzętu,
- stosowalności systemów.

6.3. Stosowanie innych poza wymienionymi w pkt 6.1 i 6.2 systemów konstrukcyjno-montażowych należy ograniczyć do wypadków wynikających z uzasadnionej konieczności:

- wykorzystania istniejących zapasów elementów,
- zamortyzowania form i urządzeń,
- ukończenia określonego zadania inwestycyjnego,
- realizacji zadań uzasadnionych względami urbanistyczno-architektonicznymi.

Niedopuszczalne jest rozbudowywanie zaplecza produkcyjnego opartego na stosowaniu systemów konstrukcyjno-montażowych przewidzianych do likwidacji. Przedsiębiorstwa wykonawstwa inwestycyjnego powinny dążyć do stopniowego przestawienia zaplecza produkcyjnego w celu dostosowania do wybranych metod.

6.4. Należy prowadzić prace studialne, projektowe i doświadczalne w zakresie:

- dalszego rozwoju i doskonalenia wybranych i stosowanych systemów konstrukcyjno-montażowych,
- nowych systemów, związanych z rozwojem techniki i wprowadzeniem nowych materiałów,

dążąc przy tym do:

- stosowania lżejszych konstrukcji i materiałów,
- zapewnienia uniwersalności rozwiązań konstrukcyjnych przez możliwość wykorzystania ich do różnorodnych programów użytkowych i technologicznych.

7. Typizacja obiektów.

7.1. Projekty typowych segmentów budynków, budynków i innych budowli powinny być oparte na:

- typowych elementach budowlanych, instalacyjnych i wyposażenia,
- typowych systemach konstrukcyjno-montażowych,
- wzorcowych układach i elementach funkcji.

7.2. Programowanie prac typizacyjnych w tym zakresie powinno się opierać na pełnym rozeznaniu potrzeb i zamierzeń inwestycyjnych przez resorty właściwe dla poszczególnych grup budownictwa i celowości opracowywania takich projektów.

7.3. Przygotowanie projektów typowych dla segmentów budynków, budynków i innych budowli powinno zapewniać wykonanie planowanych zadań inwestycyjnych.

7.4. Projekty typowych budynków dla zapewnienia szerszego ich wykorzystania w dostosowaniu do różnych potrzeb i warunków terenowych oraz lokalnych możliwości realizacyjnych powinny być opracowywane z uwzględnieniem:

- maksymalnej elastyczności pod względem usytuowania budynku,
- wariantowych rozwiązań materiałowo-konstrukcyjnych,
- wymienności segmentów,
- możliwości etapowej realizacji, ewentualnie dalszej rozwojowości obiektu,
- zestawialności obiektów w zespołach budowlanych.

8. Ekonomia rozwiązań typowych.

8.1. W opracowaniach i projektach typowych należy stosować rozwiązania oparte na wynikach analizy ekonomicznej zarówno procesu inwestycyjnego, jak i eksploatacji przy uwzględnieniu doświadczeń z obiektów już zrealizowanych.

8.2. Dla uzyskania najlepszych rozwiązań funkcjonalnych i konstrukcyjno-materiałowych o istotnych walorach ekonomicznych należy w prowadzonych pracach typizacyjnych opierać się na:

- rozwiązaniach wariantowych,
- wynikach organizowanych konkursów,
- wynikach prac naukowo-badawczych.

8.3. W celu prawidłowego wiązania w działalności typizacyjnej zagadnień technicznych i użytkowych oraz usprawnienia właściwej oceny ekonomicznej należy na podstawie systemu wskaźników techniczno-ekonomicznych ustalonego zarządzeniami i wytycznymi Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych prowadzić stałe prace analityczne ogólne i dotyczące poszczególnych zagadnień. W pracach analitycznych należy uwzględniać sprawę wskaźników kosztów eksploatacji budynku. Należy okresowo ustalać na podstawie wniosków właściwych ministrów (kierowników urzędów centralnych) okresowe wskaźniki kosztu na jednostkę odniesienia dla poszczególnych grup budownictwa.

9. Metodyka stosowania typizacji.

9.1. W prowadzonej działalności inwestycyjnej resortów, rad narodowych i spółdzielczości należy dla wykonania planowanych zadań budownictwa masowego dokonywać spośród obowiązujących projektów typowych wyboru projektów odpowiadających potrzebom oraz warunkom realizacyjnym i zapewniających osiągnięcie właściwych efektów ekonomicznych. Wyboru projektów i zmian w zestawach tych projektów dokonują:

- dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego typu miejskiego — prezydya właściwych wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) po porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej (zestawy wojewódzkie),
- dla potrzeb budownictwa wiejskiego w zakresie uspołecznionej gospodarki rolnej — prezydya właściwych

wojewódzkich rad narodowych (zestawy wojewódzkie) na podstawie ustalonego zestawu resortowego, po porozumieniu z Ministrem Rolnictwa,

- dla potrzeb innych rodzajów budownictwa ogólnego (zestawy resortowe) — właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych).

9.2. Wybór projektów do zestawów wojewódzkich i do zestawów resortowych oraz zmiany w tych zestawach, o których mowa w pkt 9.1, mogą być dokonywane tylko w porozumieniu z Ministrem Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych. Dokonany wybór projektów, stanowiący zestaw wojewódzki lub zestaw resortowy, powinien w zasadzie obowiązywać na cały okres planu wieloletniego, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji i obniżenia kosztów budownictwa.

9.3. Zestawy projektów, o których mowa w pkt 9.1 i 9.2, mogą być uzupełnione projektami indywidualnymi cechującymi się szczególnie korzystnymi wskaźnikami techniczno-ekonomicznymi, prawidłowymi rozwiązaniami funkcjonalnymi i przydatnością dla danej grupy budownictwa. Projekty te powinny być zgłaszane Ministerstwu Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych dla ewentualnego uznania ich za projekty typowe.

9.4. Projekty wybrane do zestawów, o których mowa w pkt 9.1, 9.2 i 9.3, i włączane do tych zestawów po wejściu w życie uchwały w sprawie dalszego rozwoju typizacji w budownictwie powinny odpowiadać wymaganiom wprowadzonym tą uchwałą albo przepisami wydanymi na jej podstawie.

II. Szczegółowe wytyczne w zakresie budownictwa ogólnego typu miejskiego i wiejskiego.

CZĘŚĆ A — BUDOWNICTWO TYPU MIEJSKIEGO

10.1. Rozstawy osiowe ścian i konstrukcji nośnych dla wszystkich rodzajów budownictwa i różnych technologii wykonawstwa, dopuszczone do stosowania, ilustruje poniższa tabela:

Rodzaj budownictwa	Podstawowe rozpiętości w osiach od 2,40 do 6,00 m w odstępach modularnych co 30 cm	Dodatkowe rozpiętości w osiach (w metrach)										
		2,10	3,30	6,60	7,50	7,80	9,00	10,50	12,00	15,00	18,00	
Budownictwo mieszkaniowe		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Budownictwo oświaty	dla wszystkich rodzajów pomieszczeń	korytarze szkolne	izby lekcyjne	—	—	kwadratowe izby lekcyjne	hale warsztatowe	—	hale warsztatowe		—	
Budownictwo socjalno-kulturalne		—	—	—	sale widowiskowe	—	—	widownie				
Budownictwo handlu i usług		—	pomieszczenia sprzedaży i konsumpcji			—	sale sprzedaży i konsumpcji			—	—	
Budownictwo służby zdrowia		—	sale i pokoje chorych oraz sale operacyjne	—	—	—	—	—	—	sale gimnastyczne	—	
Budownictwo sportowe		—	—	—	—	—	—	—	—	sale gimnastyczne, sportowe i baseny*)	—	
Budownictwo hoteli i internatów (zbiorowego zakwaterowania)		korytarze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Budownictwo administracyjne		korytarze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Budownictwo szkół wyższych		korytarze	—	—	—	—	—	sale wykładowe, laboratoria	—	sale wykładowe, pomieszczenia specjalne		—

*) Nie dotyczy niecki basenowej.

10.2. Szerokość klatek schodowych w osiach ścian nośnych należy dobierać w zależności od potrzeb i przeznaczenia spośród wymiarów: 240, 270, 300, 330 i 360 cm; dla budynków mieszkalnych wielokondygnacyjnych szerokością podstawową jest szerokość 270 cm, a przy ścianach monolitycznych lub prefabrykowanych o grubości do 20 cm może być stosowana szerokość 240 cm.

10.3. Obowiązujące wysokości kondygnacji ustala się, jak następuje:

- dla budynków mieszkalnych oraz zespołów mieszkalnych w obiektach zbiorowego zakwaterowania, jak internaty, domy studenckie, hotele, domy dla samotnych — 2,80 m (brutto); dla obiektów realizowanych metodami uprzemysłowionymi dopuszcza się również wysokość kondygnacji 2,70 m (brutto) pod warunkiem zachowania wysokości pomieszczenia w świetle minimum 2,50 m,
- dla pomieszczeń do nauki w budynkach szkolnych 3,50 m (brutto),
- dla pomieszczeń dla dzieci w przedszkolach 3,30 m (brutto),
- dla pomieszczeń w żłobkach 3,00 i 3,30 m (brutto),
- dla sal gimnastycznych i sportowych wysokość w świetle, liczona od wierzchu posadzki do najniższego punktu spodu konstrukcji, należy dobierać w zależności od potrzeb spośród wymiarów: 5,10, 6,00 i 6,90 m,
- dla innych rodzajów budynków wysokość kondygnacji brutto powinna być wielokrotnością modułu podstawowego 10 cm; zaleca się przy tym dobierać ją spośród wymiarów: 3,00, 3,30, 3,60 m w zależności od potrzeb i przeznaczenia budynków.

11. Budownictwo mieszkaniowe i zbiorowego zakwaterowania.

11.1. Prace typizacyjne dla budownictwa mieszkaniowego w oparciu o podstawowe kierunki działania powinny dać prawidłową koncepcję uprzemysłowienia budownictwa wielkich zespołów osiedlowych przy wykorzystaniu istniejących możliwości produkcyjnych, jak również określenia form dla budownictwa o mniejszym stopniu koncentracji oraz rozwiązania problemu budownictwa niskiego, zwłaszcza na terenach niezbrojonych.

11.2. Dla budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego ustala się następujące kierunki działania:

- a) typizację systemów konstrukcyjno-montażowych dla budownictwa uprzemysłowionego:
 - w metodzie wielkopłytowej,
 - w metodzie wielkoblokowej,
 - w metodzie szkieletowej,
 - w metodzie monolitycznej z uwzględnieniem systemów deskowań ślizgowych, przestawnych i przestawnych z naparzeniem,
- b) przygotowanie w ramach wybranych systemów konstrukcyjno-montażowych koniecznego asortymentu projektów typowych z uwzględnieniem potrzeb poszczególnych regionów i doświadczeń dotychczas prowadzonej działalności przy wyborze projektów do wojewódzkich zestawów,
- c) prowadzenie prac studialnych i typizacyjnych w celu przygotowania rozwiązań projektowych na następne okresy planu inwestycyjnego dla udoskonalonych i nowych systemów konstrukcyjno-montażowych,
- d) opracowanie kompletu projektów typowych węzłów i kabin sanitarnych dla budynków mieszkalnych i uruchomienie produkcji węzłów na podstawie stypizowanych układów kuchenne-łazienkowych,

- e) aktualizację i uzupełnienie katalogu typowych elementów wyposażenia dla budynków mieszkalnych i hoteli komunalnych, przy uwzględnieniu szerokiego zastosowania tworzyw sztucznych i materiałów drewnopochodnych oraz zapewnieniu intensywnego rozwoju produkcji tych elementów.

11.3. Dla budownictwa niskiego należy prowadzić prace typizacyjne w celu:

- a) przygotowania typowych opracowań projektowych dla budownictwa niskiego, realizowanego w ramach budownictwa rad narodowych, spółdzielczości i ze środków własnych ludności, uwzględniających zastosowanie elementów typowych,
- b) określenia właściwych form realizacji budownictwa niskiego przy uwzględnieniu możliwości łatwego montażu z elementów prefabrykowanych zarówno w warunkach realizacji przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa, jak i własnymi siłami budującymi,
- c) ustalenia właściwych systemów instalacyjnych i ogrzewczych.

12. Budownictwo oświaty.

12.1. Podstawowe kierunki w pracach typizacyjnych to:

- typizacja obiektów w ramach wybranych i stypizowanych systemów konstrukcyjno-montażowych na podstawie stypizowanych elementów budowlanych oraz wykorzystania wzorcowych elementów i układów funkcjonalnych,
- typizacja elementów wyposażenia budynków szkolnych.

12.2. W związku z tym należy zapewnić możliwości realizacji zadań inwestycyjnych przez przygotowanie udoskonalonego i uzupełnienie istniejącego asortymentu projektów typowych obiektów.

12.3. Należy prowadzić prace nad przygotowaniem projektów dla obiektów szkolnych rozwojowych.

12.4. Należy prowadzić prace nad zwiększeniem stopnia uprzemysłowienia budownictwa szkolnego, a zwłaszcza dostosowaniem form uprzemysłowionych do realizacji zespołów osiedlowych i wykorzystaniem tych samych systemów konstrukcyjno-montażowych oraz określeniem systemów konstrukcyjno-montażowych dla obiektów występujących w rozproszeniu.

13. Kierunki prac typizacyjnych w innych rodzajach budownictwa typu miejskiego.

13.1. Dla szeregu grup budownictwa, w których stopień koncentracji realizowanych zadań jest stosunkowo niski, a jednocześnie występuje dość duża różnorodność tych zadań, działalność typizacyjna powinna rozwijać się w taki sposób, aby przy uwzględnieniu specyficznych wymagań programowo-użytkowych i charakteru budownictwa można było uzyskać większy stopień uprzemysłowienia oraz możliwość wprowadzania i wykorzystania zunifikowanych elementów budowlanych i systemów konstrukcyjno-montażowych, stosowanych w budownictwie o charakterze masowym. Taki program działania należy przyjąć dla budownictwa szkół wyższych, służby zdrowia, kultury i sztuki, handlu i usług, sportu i turystyki oraz budownictwa administracyjnego.

13.2. Do głównych kierunków prac typizacyjnych dla grup budownictwa wymienionych w pkt 13.1 należy zaliczyć:

- unifikację parametrów,
- wzorcowe układy i elementy funkcjonalne,
- typizację elementów wyposażenia z zastosowaniem postępowych rozwiązań materiałowych,

- studia nad doborem i unifikacją elementów budowlanych w celu wykorzystania elementów z innych działów budownictwa,
- studia nad możliwością i celowością zastosowania uprzemysłowionych systemów konstrukcyjno-montażowych,
- opracowanie typowych projektów dla obiektów charakteryzujących się wielokrotną realizacją.

13.3. W dziale budownictwa szkół wyższych należy dla obiektów zbiorowego zakwaterowania (domy studenckie) oraz obiektów usługowych (stołówki) zapewnić przygotowanie odpowiadającego potrzebom asortymentu projektów typowych przy użyciu elementów typowych z budownictwa mieszkaniowego.

13.4. W dziale budownictwa służby zdrowia w pracach nad przygotowaniem typowych projektów budynków należy uwzględnić opracowanie brakujących projektów, zwłaszcza dla przychodni, domów rencistów, szpitalnych obiektów gospodarczych, budynków oddziałów szpitalnych i szpitali powiatowych.

13.5. W dziale budownictwa kultury i sztuki należy uwzględnić przygotowanie projektów typowych budynków dla:

- podstawowych rodzajów obiektów kultury, jak kina, kino-teatry i domy kultury, o wielkości i programach uzasadnionych wielokrotnością ich powtórzeń,
- pawilonów księgarskich,
- obiektów kulturalno-usługowych o łączonych funkcjach dla mniejszych osiedli.

13.6. W dziale budownictwa handlu i usług należy zwrócić szczególną uwagę na:

- typizację pawilonów handlowych i usługowych o lekkiej konstrukcji,
- typizację obiektów o charakterze działalności sezonowej z zastosowaniem elementów umożliwiających tzw. suchy montaż oraz zorganizowanie produkcji tych elementów,
- prace studialne i projektowe w zakresie typizacji budynków wielofunkcyjnych,
- opracowanie brakujących projektów typowych dla budynków gastronomicznych, pawilonów handlowych i podstawowych wielkości piekarni.

13.7. W dziale budownictwa sportu i turystyki należy rozwinąć prace typizacyjne w odniesieniu do obiektów turystycznych o charakterze masowych realizacji. W związku z tym należy przygotować szeroki zestaw projektów typowych z uwzględnieniem wariantowych rozwiązań dla obiektów:

- turystyczno-wypoczynkowych,
- ośrodków wypoczynku świątecznego,
- ośrodków campingowych,
- moteli.

13.8. W pracach typizacyjnych dla budownictwa administracyjnego należy uwzględnić przygotowanie serii typowych uniwersalnych segmentów i budynków biurowych.

CZĘŚĆ B — BUDOWNICTWO TYPU WIEJSKIEGO

14. Ustalenia dotyczące obowiązujących podstawowych wymiarów.

14.1. Rozstawy osiowe ścian i konstrukcji nośnych dla poszczególnych rodzajów budownictwa wiejskiego należy dobierać spośród podanych niżej wielkości:

Rodzaj budownictwa	Rozstawy osiowe konstrukcji (w metrach)												
	2,70	3,00	3,60	3,90	4,50	6,00	6,60	7,50	9,00	12,00	15,00	18,00	
Budownictwo wiejskie uspołecznione													
— budownictwo inwentarskie													
— budownictwo składowo-magazynowe	—	3,00	—	—	4,50	6,00	—	7,50	9,00	12,00	15,00	18,00	
— budownictwo zaplecza mechanizacji													
— budownictwo mieszkaniowe													
— budownictwo administracyjne	2,70	—	3,60	3,90	4,50	6,00	—	7,50	—	—	—	—	
— budownictwo służby weterynaryjnej i agronomicznej													
Budownictwo osad leśnych	—	3,00	3,60	3,90	4,50	6,00	—	7,50	9,00	12,00	—	—	
Budownictwo skupu, usług i handlu wiejskiego	2,70	3,00	3,60	3,90	4,50	6,00	6,60	7,50	—	12,00	—	—	
Budownictwo socjalno-kulturalne i administracji terenowej na wsi	—	3,00	—	—	4,50	6,00	6,60	7,50	9,00	12,00	—	—	
Budownictwo wiejskie indywidualne	—	3,00	3,60	3,90	4,50	6,00	—	7,50	9,00	12,00	—	—	

14.2. Wysokość kondygnacji w budownictwie wiejskim powinna stanowić wielokrotność modułu podstawowego 10 cm w zależności od potrzeb i przeznaczenia budynków.

15. Wytyczne w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i technologii produkcji rolnej w gospodarstwach uspołecznionych.

15. Dla potrzeb gospodarstw uspołecznionych należy:

- opracować wzorcowe ujednolicone programy technologiczne dla grup budynków produkcyjnych,
- dążyć do zmniejszenia kubatury obiektów budownictwa wiejskiego przez rezygnację z obudowy tych procesów produkcji, które tego nie wymagają, przy czym należy uwzględnić rachunek ekonomiczny i prawidłowość przebiegu tych procesów,

- stosować zasadę mechanizacji procesów produkcyjnych i eliminować ciężkie prace fizyczne w rozwiązaniach budynków wiejskich, przy zachowaniu warunków stosowania prostych i niezawodnych urządzeń mechanicznych,
- zunifikować mechaniczny sprzęt i wyposażenie dla obiektów budownictwa wiejskiego, odpowiadające potrzebom użytkowników i nowoczesnej technologii,
- ustalić warunki techniczne i wymiary gabarytowe dla sprzętu mechanicznego stosowanego w budynkach wiejskich w celu zapewnienia prawidłowego wykorzystania ich powierzchni i kubatury,
- umożliwić rozwój nowych kierunków technologicznych w zakresie:
 - a) chowu bydła, a w szczególności dla bezściółowego systemu chowu,
 - b) przechowalnictwa owoców, warzyw, ziemniaków i nasion,
 - c) chowu drobiu przez wprowadzenie również wielokondygnacyjnych budynków,
 - d) suszarnictwa, w szczególności uniwersalnych suszarni zielonek i ziemniaków,
 - e) urządzeń do podsuszania siana zimnym i nagrzewanym powietrzem,
 - f) automatyzacji i mechanizacji procesów zadawania pasz i usuwania obornika.

16. Wytyczne dla rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych i budowlanych w budownictwie wiejskim.

16. Budownictwo wiejskie i uprzemysłowienie metod jego wykonawstwa należy oprzeć na prefabrykowanych elementach drobno i średniowymiarowych, a w budownictwie wiejskim uspołecznionym wprowadzić stosowanie elementów średniowymiarowych dla podniesienia wartości technicznej i ekonomicznej efektywności tych obiektów. W szczególności należy:

- a) wprowadzić po sprawdzeniu postępowe rozwiązania konstrukcyjno-materiałowe, jak:
 - lekkie przekrycia dachowe,
 - średniowymiarowe elementy strunobetonowe,
 - elementy siątkobetonowe,
 - fundamentowanie masztowe,
 - powłoki zastępujące tynkowanie,
 - układanie ścian z pustaków na sucho,
- b) zapewnić odpowiednie warunki mikroklimatyczne w budynkach przez stosowanie właściwych materiałów i odpowiednich systemów wentylacji oraz ogrzewania z uwzględnieniem automatyzacji tych urządzeń w budynkach inwentarskich i magazynowo-składowych,
- c) opracować zestawy typowych prefabrykowanych urządzeń ogrzewczych, jak piece, trzony kuchenne, podgrzewacze itp., do stosowania w budynkach wiejskich,
- d) zapewnić stosowanie okiennych i drzwiowych elementów żelbetowych i stalowych oraz stalowo-drewnianych.

17. Kierunki prac typizacyjnych w budownictwie wiejskim uspołecznionym.

17. W wiejskim budownictwie uspołecznionym należy:
- a) zakończyć prace nad unifikacją rozwiązań konstrukcyjnych i materiałowych i prowadzić dalsze prace nad doskonaleniem tych rozwiązań w grupach budynków:
 - inwentarskich,
 - magazynowo-składowych,

- mieszkalnych, administracyjnych, służb agronomicznej, weterynaryjnej itp.,
- wyposażenia i sprzętu mechanicznego, oraz zapewnić pełny asortyment projektów typowych, zaspokajający potrzeby inwestycyjne, dla realizacji tych budynków z zastosowaniem metody tradycyjnej, udoskonalonej i uprzemysłowionej,
- b) oprzeć system uprzemysłowionego budownictwa na zasadzie stosowania średniowymiarowych elementów konstrukcyjnych oraz na zasadzie potokowego wykonawstwa,
- c) stosować zasadę segmentowych rozwiązań, przewidując możliwość ich późniejszej etapowej rozbudowy; zasada ta obowiązuje w grupie budownictwa składowo-magazynowego oraz budownictwa zaplecza mechanizacji, jak garaże, szopy na maszyny itp.,
- d) opracować przykładowe rozwiązania kompleksowych programów użytkowych, przy uwzględnieniu zasady blokowania zamierzeń inwestycyjnych na jednym terenie.

18. Kierunki prac typizacyjnych w budownictwie wiejskim indywidualnym.

18. Ze względu na odrębne metody produkcji rolnej i zwierzęcej w gospodarce indywidualnej oraz inne systemy i warunki realizacji tego budownictwa należy zapewnić właściwy rozwój prac typizacyjnych w tym zakresie przez:

- a) doskonalenie zasobu projektów typowych w drodze rozszerzenia asortymentu stosowanych rozwiązań konstrukcyjno-materiałowych oraz programowych na podstawie analizy potrzeb i możliwości występujących w całym kraju i w poszczególnych regionach,
- b) prowadzenie prac nad dalszym uprzemysłowieniem realizacji obiektów przez stosowanie prefabrykowanych elementów budowlanych, zwłaszcza z materiałów lżejszych, przy uwzględnieniu warunków realizacji tego budownictwa i możliwości eliminowania procesów mokrych,
- c) zapewnienie produkcji odpowiednich elementów i materiałów w dostosowaniu do bieżących potrzeb,
- d) prowadzenie systematycznej oceny przydatności rozpowszechnianych projektów typowych,
- e) spowodowanie rozszerzenia budownictwa przykładowego, realizowanego według projektów typowych w alternatywach dostosowanych do rejonu,
- f) prowadzenie budownictwa prototypowego w zakresie budynków gospodarczych i inwentarskich w spółdzielniach produkcyjnych, kółkach rolniczych i u innych inwestorów sektora spółdzielczego oraz w gospodarstwach indywidualnych, wznoszonych na zasadach budownictwa przykładowego oraz w trybie uchwały nr 256 Rady Ministrów z dnia 18 lipca 1958 r. w sprawie pomocy Państwa przy racjonalnej zabudowie wsi nowo powstających oraz wsi odbudowywanych po zniszczeniach spowodowanych masowymi klęskami żywiołowymi (Monitor Polski Nr 61, poz. 345).

19. Kierunki prac typizacyjnych w budownictwie osad leśnych.

19.1. Prace typizacyjne ze względu na charakter i rodzaj zadań inwestycyjnych powinny zmierzać do stosowania:

- elementów prefabrykowanych drobnowymiarowych do udźwigu ręcznego i średniowymiarowych, wymagających lekkiego sprzętu mechanicznego,
- materiałów pochodzenia miejscowego,
- rozwiązań o zmniejszonej kapitalności.

19.2. Należy zapewnić niezbędny zasób projektów przy uwzględnieniu unifikacji rozwiązań materiałowo-konstrukcyjnych i wykorzystaniu elementów z innych działów budownictwa.

20. Kierunki prac typizacyjnych w budownictwie dla potrzeb skupu, usług i handlu wiejskiego.

20.1. Dla zapewnienia maksymalnego uprzemysłowienia tego budownictwa i skoordynowania stosowanych rozwiązań z innymi działami budownictwa wiejskiego należy:

- a) prowadzić prace nad unifikacją elementów i parametrów konstrukcyjnych stosowanych w rozwiązaniach typowych,
- b) prowadzić prace nad uniwersalizacją rozwiązań konstrukcyjnych dla różnorodnych programów technologicznych oraz dających możliwość segmentowej i etapowej realizacji obiektów,
- c) wprowadzać zasadę łączenia programów użytkowych przez opracowywanie projektów o zespolonych funkcjach.

20.2. Należy przeprowadzić selekcję istniejącego zasobu projektów typowych dla budownictwa skupu, usług i handlu wiejskiego i zapewnić potrzebny asortyment dla wszystkich grup i rodzajów tego budownictwa.

21. Kierunki prac typizacyjnych w budownictwie socjalno-kulturalnym i administracji terenowej na wsi.

21. Należy zapewnić właściwy zasób projektów typowych o programach użytkowych i rozwiązaniach funkcjonalnych odpowiadających potrzebom życia społecznego na wsi, uwzględniających możliwości etapowej realizacji. Należy uwzględnić w projektach zasadę łączenia różnorodnych funkcji oraz stworzyć warunki do uprzemysłowienia tego budownictwa przy uwzględnieniu możliwości realizacji przez rzemiosło lub jednostki wykonawstwa uspołecznionego.

22. Kierunki prac typizacyjnych w budownictwie oświaty rolniczej.

22.1. Należy zapewnić pełny asortyment projektów typowych zaspokajających potrzeby budownictwa oświaty rolniczej przy uwzględnieniu możliwości wprowadzenia budownictwa uprzemysłowionego.

22.2. Należy dążyć do wykorzystania elementów konstrukcyjnych z innych działów budownictwa wiejskiego.

III. Wytyczne w zakresie organizacji działalności typizacyjnej.

23. Zasady prowadzenia prac typizacyjnych.

23.1. Całokształt prac typizacyjnych prowadzą wyspecjalizowane biura kierujące typizacją, tj.:

- w zakresie budownictwa mieszkaniowego i ogólnego na terenach miast oraz w zakresie budownictwa oświaty ogólnej i zdrowia na terenach wiejskich — Biuro Projektów Typowych i Studiów Budownictwa Miejskiego w Warszawie,
- w zakresie budownictwa na terenach wiejskich, z wyjątkiem budownictwa oświaty ogólnej i zdrowia — Biuro Studiów i Projektów Wzorcowych Budownictwa Wiejskiego w Warszawie.

23.2. Prace koordynacyjne, związane z potrzebami określonego terenu w zakresie budownictwa mieszkaniowego

i ogólnego na terenie miejskim, prowadzą biura wiodące, wymienione w załączniku nr 1 do niniejszych wytycznych.

23.3. Prace koordynacyjne, związane z potrzebami określonego terenu w zakresie budownictwa na terenach wiejskich, prowadzą biura wymienione w załączniku nr 2 do niniejszych wytycznych.

24. Zasady koordynacji prac typizacyjnych.

24.1. W celu właściwego skoordynowania całokształtu prac typizacyjnych ustala się niżej określone zasady:

- stałą koordynację w zakresie współdziałania resortów biorących udział w pracach typizacyjnych prowadzi bezpośrednio Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych,
- koordynację prac typizacyjnych w zakresie projektowania prowadzą biura kierujące typizacją w drodze odpowiednio zorganizowanego współdziałania z terenowymi biurami wiodącymi (np. w drodze porozumienia o koordynacji branżowej).

24.2. Przedmiotem koordynacji prowadzonej przez biura kierujące typizacją powinno być w szczególności:

- dokonywanie rozeznania potrzeb typizacyjnych w poszczególnych rejonach i w całym kraju oraz przygotowanie na tej podstawie wniosków w sprawie wytycznych kierunkowych, programowania i planowania prac typizacyjnych,
- badanie stopnia realizacji opracowań typowych, zwłaszcza rodzaju projektów i zakresu ich stosowania,
- prowadzenie wszelkiego rodzaju studiów, badań i analiz z zakresu techniki i ekonomiki projektów typowych,
- koordynowanie opracowań projektów typowych, elementów budowlanych oraz współpraca z jednostkami kierującymi produkcją elementów, produkcją budowlano-montażową, a także z organami terenowymi,
- opiniowanie i konsultowanie opracowań typizacyjnych,
- informacja i rozpowszechnianie opracowań typizacyjnych.

24.3. Biura kierujące typizacją zobowiązane są do wzajemnego współdziałania przy:

- koordynacji opracowań w odniesieniu do tematów o podobnym charakterze, występujących w różnych resortach,
- doborze wykonawców opracowań typowych, z uwzględnieniem specjalizacji biur projektów,
- wymianie i wykorzystaniu doświadczeń i osiągnięć technicznych oraz opracowań projektowych.

24.4. W pracach typizacyjnych w zakresie elementów koordynację międzyresortową i współdziałających biur kierujących typizacją prowadzi Pracownia Typizacji Elementów Budownictwa, działająca przy Biurze Studiów i Projektów Typowych Budownictwa Przemysłowego.

Załącznik nr 1 do wytycznych działania w zakresie typizacji budownictwa ogólnego typu miejskiego i wiejskiego na lata 1966—1970.

WYKAZ TERENOWYCH BIUR PROJEKTÓW POWOŁANYCH DO PRAC KOORDYNACYJNYCH, ZWIĄZANYCH Z POTRZEBAMI OKREŚLONEGO TERENU W ZAKRESIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO I OGÓLNEGO NA TERENACH MIEJSKICH W LATACH 1966—1970

Lp.	Określenie terenu	Nazwa biura projektów
1	województwo białostockie	Wojewódzkie Biuro Projektów w Białymstoku
2	województwo bydgoskie	Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego w Bydgoszczy
3	województwo gdańskie	Gdańskie Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego w Gdańsku
4	województwo katowickie	Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego „Miastoprojekt” Katowice
5	województwo kieleckie	Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego „Miastoprojekt” Kielce
6	województwo koszalińskie	„Miastoprojekt” Koszalin Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego
7	województwo krakowskie	Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego „Miastoprojekt” Kraków
8	m. Kraków	Krakowskie Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego w Krakowie
9	województwo lubelskie	Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego „Miastoprojekt” Lublin
10	województwo łódzkie	Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego Województwa Łódzkiego w Łodzi
11	m. Łódź	Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego „Miastoprojekt” Łódź
12	województwo olsztyńskie	Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego w Olsztynie
13	województwo opolskie	Opolskie Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego w Opolu
14	województwo poznańskie i m. Poznań	Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego „Miastoprojekt” Poznań
15	województwo rzeszowskie	„Miastoprojekt” Rzeszów Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego
16	województwo szczecińskie	„Miastoprojekt” Szczecin Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego
17	województwo warszawskie	Mazowieckie Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego w Warszawie
18	m. st. Warszawa	a) Zakład Projektowania Zjednoczenia Budownictwa „Warszawa” (w zakresie budownictwa mieszkaniowego) b) Warszawskie Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego w Warszawie (w zakresie budownictwa ogólnego, z wyjątkiem budownictwa mieszkaniowego)
19	województwo wrocławskie i m. Wrocław	„Miastoprojekt” Wrocław Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego
20	województwo zielonogórskie	Zielonogórskie Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego w Zielonej Górze

Załącznik nr 2 do wytycznych działania w zakresie typizacji budownictwa ogólnego typu miejskiego i wiejskiego na lata 1966—1970.

WYKAZ TERENOWYCH BIUR PROJEKTÓW POWOŁANYCH DO PRAC KOORDYNACYJNYCH, ZWIĄZANYCH Z POTRZEBAMI OKREŚLONEGO TERENU W ZAKRESIE BUDOWNICTWA NA TERENACH WIEJSKICH W LATACH 1966—1970

Lp.	Określenie terenu	Nazwa biura projektów
1	województwo białostockie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Białymstoku
2	„ bydgoskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Toruniu
3	„ gdańskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Gdańsku
4	„ kieleckie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Kielcach
5	„ koszalińskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Koszalinie
6	„ krakowskie i katowickie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Krakowie
7	„ lubelskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Lublinie
8	„ łódzkie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Łodzi
9	„ olsztyńskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Olsztynie
10	„ opolskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Brzegu
11	„ poznańskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Poznaniu
12	„ rzeszowskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Przemyślu
13	„ szczecińskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Szczecinie
14	„ warszawskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Warszawie
15	„ wrocławskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego we Wrocławiu
16	„ zielonogórskie	Wojewódzkie Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Zielonej Górze